

Total No. of Printed Pages—4

3 SEM TDC PHI G 1

2 0 1 7

(November)

PHILOSOPHY

(General)

Course : 301

(Indian Philosophy—II)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32/24

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা : 1×8=8

Choose the correct answer :

- (a) সাংখ্য দৰ্শন হৈছে দ্বৈতবাদী/একত্ববাদী দৰ্শন ।
Sāṃkhya philosophy is dualistic/monistic.
- (b) শংকৰাচাৰ্যই মূৰ্ত/অমূৰ্ত একত্ববাদত বিশ্বাস কৰে ।
Śaṃkarāchāryya believes in concrete /
abstract monism.
- (c) কপিল / পতঞ্জলি হৈছে যোগ দৰ্শনৰ প্ৰবৰ্তক ।
Kapil / Patañjali is the founder of Yoga
philosophy.

- (d) শ্রীমাৎসা দৰ্শনে বেদক পৌৰুষেয় / অপৌৰুষেয় আখ্যা দিয়ে।

Veda is described as Pauruṣeya / Apauruṣeya according to Mīmāṃsā.

- (e) বামানুজে ব্ৰহ্ম পৰিণামবাদ / প্রকৃতি পৰিণামবাদত বিশ্বাস কৰে।

Rāmānuja believes in Brahman Pariṇāmavāda / Prakṛti Pariṇāmavāda.

- (f) বেদান্ত / সাংখ্য দৰ্শনে বিবর্তবাদৰ পোষকতা কৰে।

Vedānta/Sāṃkhya philosophy advocates vivartavāda.

- (g) শংকৰৰ মতে ব্ৰহ্ম নিৰ্গুণ / সগুণ।

According to Śaṅkara, Brahman is Nirguṇa / Saguṇa.

- (h) বৌদ্ধ দৰ্শনৰ মতে মহান সত্য তিনিটা / চাৰিটা।

According to Bauddha philosophy, the Noble Truths are three/four.

2. চমু টোকা লিখা :

Write short notes on :

4×4=16

- (a) সাংখ্য দৰ্শনৰ বহু পুৰুষবাদৰ ধাৰণা
Sāṃkhya philosophy's concept of the plurality of Puruṣa

- (b) শংকৰৰ 'জীৱ' সম্পৰ্কে ধাৰণা
Śaṅkara's concept of 'Jīva'

- (c) সাংখ্য দৰ্শনত 'গুণ'ৰ ধাৰণা

Concept of 'Guṇa' in Sāṃkhya philosophy

- (d) বুদ্ধৰ প্ৰথম মহান সত্য

First Noble Truth of Buddha

3. 'প্ৰকৃতি' বুলিলে কি বুজা? প্ৰকৃতিৰ অস্তিত্ব সাংখ্য দৰ্শনে কেনেদৰে প্ৰমাণ কৰিছে? 3+8=11

What do you mean by 'Prakṛti'? How does Sāṃkhya philosophy prove the existence of Prakṛti?

অথবা / Or

যোগ কি? যোগ দৰ্শনৰ অষ্টাঙ্গিক মার্গসমূহ কি কি, ব্যাখ্যা কৰা। 2+9=11

What is Yoga? Explain the Eight-Fold Path of Yoga philosophy.

4. ব্ৰহ্ম সম্পৰ্কে শংকৰাচাৰ্যৰ অভিমত ব্যাখ্যা কৰা। শংকৰাচাৰ্যই কিদৰে ব্ৰহ্ম আৰু ঈশ্বৰৰ মাজত পাৰ্থক্য আনিছে? 11

Elucidate Śaṅkarācārya's conception of Brahman. How does Śaṅkarācārya distinguish between Brahman and Īśvara?

অথবা / Or

জগতৰ লগত ব্ৰহ্মৰ সম্পৰ্ক সম্বন্ধীয় বামানুজৰ মতটো চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা। 11

Explain briefly Rāmānuja's view on the relation of Brahman with the world.

5. বেদৰ 'ধৰ্ম্ম' সম্পৰ্কীয় ধাৰণাটো চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

Explain, in brief, the Vedic concept of 'Dharma'.

অথবা / Or

বেদত বৰ্ণিত 'বৰ্ণাশ্রম' আৰু 'চতুৰাশ্রম' ধাৰণাৰ চমু আভাস দিয়া।

Give a brief idea of the concept of Varṇāśrama and Caturāśrama as depicted in the Vedas.

6. বৌদ্ধ দৰ্শনৰ মতে দুখৰ কাৰণ কি? এই প্ৰসংগত বুদ্ধৰ দ্বিতীয় আৰ্য সত্যটো আলোচনা কৰা।

3+9=

What is the cause of suffering, according to Bauddha philosophy? Discuss in this connection the Second Noble Truth of Buddha.

অথবা / Or

জৈন দৰ্শনৰ মতে 'ব্ৰত' কেই প্রকাৰৰ? সেই বিষয়ে চমু আলোচনা আগবঢ়োৱা।

2+10=

How many 'Vratas' are there according to Jaina philosophy? Discuss briefly the different kinds of Vratas.

7. গীতাৰ নীতিশাস্ত্ৰ সম্পৰ্কে ব্যাখ্যা কৰা।

Explain the ethics of *Gītā*.

অথবা / Or

গান্ধীৰ অহিংসা সম্পৰ্কীয় মতবাদটো আলোচনা কৰা।

Discuss Gandhi's concept of Ahimsā.
